

אישור צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים) (הוראת שעה),

התשע"ו-2015

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהתאם לסעיף 26א(א)(2) לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 (להלן – החוק), לאשר את צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ו – 2015 (להלן-הצו) המצורף.

לבקש מוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לאשר את הצו בהקדם.

דברי הסבר

רקע כללי

הוראת סעיף 26א לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן-חוק שירות ביטחון) קובעת כהאי לישנא:

26א. (א) בסעיף זה, "שירות מוכר" – שירות לפי פסקאות (1) או (2), ששר הבטחון קבע בצו באישור הממשלה וועדת החוץ והבטחון של הכנסת –

(1) ...

(2) שירות ביחידות צבאיות במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים: עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל אם שוכנע שר הבטחון, בשים לב לנסיבות הענין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין, עם השר לקליטת העליה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעדר כנדרש.

(ב) צו לפי סעיף קטן (א) יפרט את המשרדים הממשלתיים, את הגופים הציבוריים ואת השירות המוכר שייעשה בהם בהתאם לסעיף קטן (א); צו כאמור יינתן לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, וניתן להאריכו, באותה דרך, לתקופות נוספות שלא יעלו על שלוש שנים כל אחת.

(ג) שר הבטחון רשאי להורות בצו כי יוצא-צבא, שנמצא כשר לשירות ועבר אימון צבאי ראשוני, ישרת משך כל תקופת השירות הסדיר או חלק ממנה, במסגרת של שירות מוכר; לא יורה השר על שירותו של יוצא-צבא במסגרת שירות מוכר לפי סעיף קטן (א)(2) אלא אם כן נתן יוצא-הצבא את הסכמתו לכך.

(ד) שירות מוכר דינו כדין שירות סדיר לכל דבר וענין.

(ה) שר הבטחון יקבע את ההסדרים, לענין השירות המוכר, שיחולו על המשרד הממשלתי ועל הגוף הציבורי שבמסגרת הארגונית שלו משרת יוצא-צבא.

(ו) שר הביטחון ימציא לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לשנה, דין וחשבון על שירותם של יוצאי צבא ביחידות אחרות של משטרת ישראל ובשירות מוכר, וכן ימציא העתקו של דין וחשבון זה לוועדת העבודה והרווחה של הכנסת. הוראת הסעיף מסדירה את הצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות מסוימות מחוץ לצה"ל.

לפי הוראת סעיף 26א(א)(2) מוצבים חיילים בשירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים, במערכת החינוך והעליה והקליטה.

במסגרת זו נכללת הצבה במשרד החינוך. החיילים משרתים בהסכמתם בגופים שונים להם מקצה משרד החינוך חיילים לפי הקצאת תקנים כללית של אגף כוח אדם בצה"ל.

כן מוצבים חיילים בשירות חובה סדיר בלשכת הקשר נתיב.

הצו הקיים היום אמור לפקוע ביום 31 בדצמבר 2015.

לפי הוראת סעיף 26א תוקף הצו המקסימלי האפשרי שלוש שנים.

מוצע בהצעה כעת לאשר צו חדש כפי שהיה בשנים האחרונות, עד יום כ"ג בטבת התשע"ט

(31 בדצמבר 2018).

בעקבות המלצות של ועדה ציבורית בראשות פרופ' אברהם בן בסט שעסקה ככלל בקיצור תקופות שירות החובה בצה"ל, והמליצה לבטל את המסלולים המיוחדים ומסלולי שירות החובה שמחוץ לצה"ל מונתה ועדה בינמשרדית לבדיקת המלצה זו בראשות המשנה ליועמ"ש מערכת הביטחון.

בהחלטת הממשלה מס' 2612 מיום 19 בדצמבר 2010 אומצו המלצותיה של ועדה זו והותוותה מדיניות של צמצום הדרגתי במספר החיילים המוצבים במסגרות מחוץ לצה"ל לחמש שנים שלאחר ההחלטה.

הצו הקיים, שתוקפו כאמור עומד לפקוע, אושר בממשלה בהחלטה מס' 1691 מיום 8 ביוני 2014 שם גם הוצגה המגמה של צמצום מספר החיילים המוצבים במסגרות מחוץ לצה"ל. בתקופת החלטת הממשלה המוצעת כעת לאישור הצו החדש, תימשך מגמת צמצום זו כפי שהותווה בשרשרת ההחלטות.

בהמשך לעבודות מטה שנערכה בין מערכת הביטחון למשרד החינוך, בשלוש השנים הקרובות יימשך צמצום מצבת החיילים במסגרות הללו. הצמצום נדרש, בין השאר, בשל ההחלטה קיצור משך שירות החובה לגברים בצה"ל מ-36 חודשים ל-32 חודשים כפי שתוקן במסגרת חוק שירות בטחון (תיקון מס' 19), התשע"ד – 2014 והצורך בהפניית מקורות כוח אדם נוספים לצה"ל למימוש משימותיו.

הכוונה בשנים הקרובות לצמצם הדרגתית מסגרות אלה, כאשר משרדי הממשלה והגופים בהם מוצבים החיילים, מוצאים מענה לצמצום במקורות אחרים ובהם השירות הלאומי. עם זאת, מאחר ותהליך הצמצום הוא הדרגתי, ועדיין יוצבו במסגרות האמורות חיילים בשירות חובה, משמש הצו האסמכתא החוקית להצבה עד לביטול ההצבה במסגרת פלונית. לפיכך מוצע לאשר את הצווים שתוקפם יהיה עד יום 31 בדצמבר 2018. הצו כפוף לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ומוצע לפנות לוועדה לקבל את אישורה לאלה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

הפחתת במספר החיילים בשירות חובה סדיר המוצבים מחוץ לסד"כ צה"ל.

תקציב

המשך המצב הקיים תוך הפחתה במספר המוצבים מחוץ לסד"כ צה"ל.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

המשך המצב הקיים היום תוך הפחתה במספר החיילים המוצבים מחוץ לסד"כ צה"ל.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר החינוך – מסכים

שר העלייה והקליטה (לגבי לשכת הקשר נתיב) -

במועד העברת הצעת ההחלטה לממשלה, לא התקבלה עמדת השרים. בוצעה עבודה מול הדרגים המקצועיים במשרדים האמורים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

מס' 2612 מיום 19/12/2010 ;

מס' 1691 מיום 8/6/2014.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי : 06פורמאלי ;

תחום פעולה עיקרי : 01חוץ וביטחון ;

מוגש על ידי שר הביטחון

י"א בטבת התשע"ו
23 בדצמבר 2015

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ג' טבת התשע"ו
15 בדצמבר 2015

**חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה - שירות חיילים בשירות חובה סדיר
במסגרות השירות המוכר להשגת יעדים בטחוניים לאומיים**

נושא הצעת ההחלטה:

אישור צו שירות ביטחון בעניין שירות מוכר להשגת יעדים בטחוניים לאומיים והעברתו
לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים בטחוניים לאומיים) משמש אסמכתא
סטטוטורית להצבתם של חיילים בשירות חובה סדיר במסגרות אזרחיות של משרד
החינוך ולשכת הקשר נתיב.

הצו הוא מכוח סעיף 26א(א)(2) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו – 1986 -
החיילים מוצבים במשרד החינוך ובלשכת הקשר נתיב. ההצבה בהסכמת החיילים.

לפי החוק, השירות הוא במסגרת משרד ממשלתי או במסגרת הארגונית של גוף ציבורי
ובפיקוח משרד ממשלתי, שתכליתו להשיג יעד בטחוני-לאומי באחד התחומים הבאים:
עליה וקליטה, חינוך, בריאות, הגנת העורף או פעולות התנדבות למען חיילי צה"ל, והכל
אם שוכנע שר הביטחון, בשים לב לנסיבות העניין באותה העת, ובהתייעצות, לפי הענין,
עם שר לקליטת העלייה, שר החינוך, התרבות והספורט או שר הבריאות וכן עם שר

המשפטים, כי אם לא תיעשה הפעילות בידי יוצא-צבא בשירות סדיר לא יושג היעד כנדרש. לצו המוצע נדרשים לו, לפי הענין, רק שר החינוך ושר העליה והלקיטה האחראי על לשכת הקשר נתיב

לפי הוראת סעיף 26א – תוקף הצו המקסימלי הוא לשלוש שנים. הצו הקיים היום, אמור לפקוע ביום 31 בדצמבר 2015. מבוקש לאשר צו חדש לתקופה נוספת עד 31 בדצמבר 2018. הכוונה בשלוש השנים הקרובות היא של צמצום מצבת החיילים במסלולים אלה בעקבות עבודה בינמשרדית שנעשתה בין צה"ל לגופים האמורים. מאחר ונדרשת עדיין פעולה הדרגתית לכך ואף שיצומצמו מסגרות, מאחר ועדיין יוצבו בהן חיילים בשירות חובה, משמש הצו את האסמכתא החוקית להצבה עד לביטול ההצבה במסגרת פלונית.

אישור הצו כפוף גם לאישור של ועדת החוץ ובטחון ולפיכך מוצעת פניה לוועדה זו לאישור.

קשיים משפטיים, ככל שישנם ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הועברה ליועצים המשפטיים של הגופים הרלוונטים לצו המוצע.

קיימת מחלוקת עם משרד החינוך.

יועמ"ש משרד החינוך – מסתייג מהצעת הצו המוצע בכל הנוגע למשרד החינוך.

לגישתו - כל הגופים שהיו מנויים בעבר בצו אינם במסגרת המשרד והם ממש לא באחריות משרד החינוך – לא ארגונית ולא אחרת. מדובר על גופים עצמאיים לחלוטין, שמקבלים את המשאב הזה כסוג של תמיכה, ובבחרים במסגרת קריטריונים שוויוניים ושקופים. יותר מזה – במסגרת הקריטריונים נאמר: "שם של מוסדות הציבור אשר ימצאו זכאים להקצאת חיילות לפי מבחנים אלו ינקב במפורש בצו שירות בטחון (קביעת שירות מוכר) לפי סעיף 26א לחוק שירותי בטחון [נוסח משולב] התשמ"ו-1986".

מוצע להתזיר את רשימת הגופים כפי שהיה נהוג בעבר.

מענה לזה –

יהיו גופים שבמסגרת הצמצום עליו באו בדברים עם משרד החינוך, תיפסק לחלוטין ההצבה בהם. זו המגמה לשלוש השנים הקרובות. זו המשך המגמה מהשנים האחרונות.

כל הצבה נמצאת בשליטה של משרד החינוך. החוק גם מחייב את זה.

נעשתה עבודה בינמשרדית ניתחו ובחנו את כל התפקידים וכל המסגרת בהם משרתים חיילים במשרד החינוך. הצמצום במספר החילים לא יהיה רוחבי אלא יהיו גופים בשלוש השנים הקרובות שהן בהדרגה תיפסק הצבת החיילים.

לפיכך מוצע סעיף הוראת המעבר.

יועמ"ש משרד ראה"מ (לענין לשכת הקשר – נתיב) – מסכים להצעת ההחלטה ;

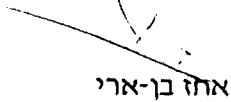
יועמ"ש לשכת הקשר נתיב – מסכים להצעת ההחלטה

משרד המשפטים – יחידת המשנה ליועמ"ש לממשלה (יועץ) – מסכים להצעת ההחלטה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה

בברכה,

אחז בן-ארי

היועץ המשפטי

צו שירות ביטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ו – 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26א(א)(2) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן - החוק), בהתייעצות עם שר החינוך, שר העלייה והקליטה ושרת המשפטים, ולאחר ששוכנעתי כי בשים לב לנסיבות הענין לעת הזו, אם לא ייעשו הפעילויות המנויות בצו זה בידי יוצא צבא בשירות סדיר, לא יושגו כנדרש יעדים ביטחוניים-לאומיים, ובאישור הממשלה וועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אני מצווה לאמור:

1. שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים לאומיים
הפעילויות המנויות להלן הן שירות מוכר לפי סעיף 26א(א)(2) לחוק:

- (1) בתחום החינוך – שירות בתפקידי חינוך, הוראה, הדרכה ושירות קהילתי במסגרת משרד החינוך, לרבות בהצבה על ידי משרד החינוך;
- (2) בתחום העלייה והקליטה – שירות בתפקידים שעניינם שמירת הקשר עם התפוצות לשם עידוד העלייה, במסגרת לשכת הקשר נתיב" ובפיקוח משרד ראש הממשלה.

2. תוקף
תוקפו של צו זה עד יום כ"ג בטבת התשע"ו (31 בדצמבר 2018).
3. הוראת מעבר
יוצא צבא שביום תחילתו של צו זה משרת במסגרת או בפעילות שנמנו בצו שירות בטחון (שירות מוכר להשגת יעדים ביטחוניים - לאומיים) (הוראת שעה), התשע"ד - 2014² טרם פקיעתו, ירוא אותו כמי שמשרת מכוח צו זה, אף אם המסגרת או הפעילות אינן מנויות בצו זה.

_____- (-) _____

_____- התשע"ו

משה (בוגי) יעלון

(2015 _____)

שר הביטחון

חמ / 3-2664

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשנ"ה, עמ' 440.
² ק"ת התשע"ד, עמ' 1504.